

Sygn. akt IC 865/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 lutego 2022 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : Sędzia SO Dorota Krawczyk

Protokolant : Anna Frankowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 stycznia 2022 roku

sprawy z powództwa S. W.

przeciwko (...) Spółdzielni (...) w R.

o ustalenie nieważności uchwały ewentualnie o uchylenie uchwały

1. oddała powództwo o ustalenie nieważności uchwały;
2. uchyla uchwałę nr 123/2021 z dnia 16 kwietnia 2021 roku Rady Nadzorczej (...) Spółdzielni (...) w R. w sprawie wykreślenia członka (...) Spółdzielni (...) w R. S. W. z rejestru członków Spółdzielni;
3. zasądza od pozwanej (...) Spółdzielni (...) w R. na rzecz powoda S. W. kwotę 577,00zł (pięćset siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia SO Dorota Krawczyk

Sygn. akt I C 865/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 czerwca 2021 roku pełnomocnik powoda S. W. wniósł o stwierdzenie nieważności w całości względnie uchylenie w całości uchwały Rady Nadzorczej (...) Spółdzielni (...) w R. z dnia 16 kwietnia 2021 roku nr (...), wydanej w przedmiocie wykreślenia członka (...) Spółdzielni (...) w R. S. W. (nr członka (...)) z rejestru członków tej spółdzielni, doręczonej powodowi w dniu 26 kwietnia 2021 roku oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z ze spisem kosztów przedłożonym przez powoda wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, a w przypadku nie złożenia spisu wydatków według norm przepisanych, w tym kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż podjęta przez pozwaną (...) Spółdzielnię (...) w R. uchwała w przedmiocie wykreślenia jest niezgodna z przepisami ustawy Prawo Spółdzielcze, nie wskazując konkretnych przepisów i na czym ta niezgodność miałaby polegać.

Pozwana (...) Spółdzielnia (...) w R. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia ,

którymi je zasądono do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż podjęta w dniu 16 kwietnia 2021 roku przez Radę Nadzorczą (...) Spółdzielni (...) w R. uchwała w sprawie wykreślenia powoda z rejestru członków, była wynikiem długotrwałego procesu i w ocenie pozwanego uzasadniona.

Dodatkowo pozwany zarzucił powodowi, iż wytoczenie powództwa nastąpiło z uchybieniem terminu (k. 89-94).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółdzielnia (...) w R. jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym. Spółdzielnia w interesie członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą. Spółdzielnia może również z innymi organizacjami i podmiotami gospodarczymi podejmować wspólne przedsięwzięcia i zadania we wszystkich formach nie zakazanych przez prawo (§ 2 Statutu).

Zgodnie z § 3 Spółdzielnia prowadziła działalność na podstawie ustawy „Prawo spółdzielcze”, oraz na podstawie Statutu.

(...) Spółdzielnia (...) w R. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej jest producentem przetworów mlecznych tj.: śmietany, serów, masła, mleka napojów fermentowanych itp.

(dowód: wydruk z KRS pozwanej k. 24-32, statut OSM w R. k. 40-57 oraz -k. 195-203)

W pozwanej Spółdzielni obowiązuje statut uchwalony przez Zebranie Przedstawicieli członków (...) Spółdzielni (...) w R. z dnia 1 czerwca 2017 roku.

Spółdzielnia jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, która w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą i w tym celu może powoływać wyodrębnione zakłady (§ 2 statutu).

Członkami Spółdzielni mogą być osoby fizyczne, które ukończyły 18 lat i mają pełną zdolność do czynności prawnych, którzy prowadzą chów bydła mlecznego lub produkcję ogrodnictwa i produkty te sprzedają do Spółdzielni, oraz pracownicy Spółdzielni. Członkami Spółdzielni mogą być również osoby prawne działające na rzecz rolnictwa.

Nie mogą być członkami Spółdzielni osoby zajmujące się interesami konkurencyjnymi wobec Spółdzielni, a w szczególności prowadzące we własnym imieniu działalność konkurencyjną lub uczestniczące jako członkowie władz przedsiębiorców prowadzących działalność konkurencyjną wobec Spółdzielni (§ 6 Statutu).

Prawa i obowiązki wynikające z członkostwa w Spółdzielni są dla wszystkich członków równe.

Zgodnie z § 9 Statutu

Członkowie Spółdzielni mają obowiązek:

b) dostarczać do Spółdzielni mleko, produkty ogrodnicze, przestrzegając wymagań jakościowych określonych aktualnie obowiązującymi przepisami i uchwałami organów Spółdzielni, obowiązek ten nie dotyczy członków pracowników Spółdzielni i osób prawnych.

d) troszczyć się o dobro i rozwój Spółdzielni, dbać o poszanowanie jej majątku, walczyć z przejawami niegospodarności oraz czuwać, aby Spółdzielnia wykonywała swe zadania zgodnie z postanowieniami statutu.

Zgodnie z § 17 Statutu

Członkostwo w Spółdzielni ustaje przez:

a) wystąpienie ze Spółdzielni,

b) wykreślenie z rejestru członków Spółdzielni,

c) wykluczenie ze Spółdzielni.

Zgodnie z § 20 Statutu

1. Spółdzielnia może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykreślenie lub wykluczenie członka.

2. Członek nie wykonujący obowiązków statutowych może być pozbawiony członkostwa przez wykreślenie z rejestru członków Spółdzielni.

3. Wykreślenie członka może nastąpić jeżeli:

a) nie wywiązuje się z obowiązku wpłaty wpisowego, zadeklarowanych udziałów lub uzupełnienia udziału do wysokości określonej w Statucie,

b) nastąpiła utrata lub ograniczenie zdolności do czynności prawnych członka,

c) członek-producent nie dostarcza do Spółdzielni produktów przez okres dłuższy niż 1 (jeden) rok.

Zgodnie z § 21 Statutu

Członek może być wykluczony ze Spółdzielni w przypadku, gdy z jego **winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa** dalsze pozostawanie w Spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami Statutu Spółdzielni lub dobrymi obyczajami.

2. Wykluczenie członka może nastąpić, jeżeli:

a) uporczywie narusza postanowienia Statutu Spółdzielni i opartych na nim regulaminów,

b) świadomie szkodzi Spółdzielni lub działa wbrew jej interesom,

c) zajmuje się interesami konkurencyjnymi wobec Spółdzielni w rozumieniu § 6 ust. 3 Statutu

d) ujawnia osobom trzecim informacje stanowiące tajemnicę firmy.

Zgodnie z § 22 Statutu

1. Uchwałę o wykluczeniu lub wykreśleniu członka podejmuje Rada Nadzorcza Spółdzielni, po uprzednim wysłuchaniu wyjaśnień zainteresowanego członka.

2. W terminie dwóch tygodni od dnia podjęcia uchwały (...) obowiązana jest zawiadomić członka na piśmie wraz z uzasadnieniem o wykreśleniu lub wykluczeniu ze Spółdzielni.

3. Uzasadnienie powinno w szczególności przedstawić motywy, którymi kierowała się Rada Nadzorcza uznając, że zachowanie członka wyczerpuje przesłanki wykluczenia lub wykreślenia, określone w Statucie Spółdzielni.

4. Zawiadomienie o wykreśleniu lub wykluczeniu zwrócone z powodu nie zgłoszenia przez członka zmiany podanego przez niego adresu ma moc prawną doręczenia.

Zgodnie z § 23 Statutu

Wykluczony lub wykreślony członek ma prawo:

a) odwołać się od uchwały o wykluczeniu lub wykreśleniu do Zebrania Przedstawicieli w terminie jednego miesiąca od dnia doręczenia uchwały z uzasadnieniem, albo

b) zaskarżyć uchwałę Rady Nadzorczej do sądu w terminie **sześciu tygodni** od dnia doręczenia członkowi uchwały z uzasadnieniem.

Zgodnie z § 24 Statutu

1. Członek zobowiązany jest zawiadomić Spółdzielnię o każdej zmianie swojego adresu.
2. Wszelkie pisma kierowane do członka, a dotyczące jego praw i obowiązków statutowych, powinny być wysyłane listami poleconymi lub za pokwitowaniem,
3. Wszelkie pisma i zawiadomienia zwrócone na skutek nie zgłoszenia przez członka zmiany adresu mają moc prawną doręczenia.

(dowód: statut (...) Spółdzielni (...) w R. k. 40-57 i 195-203)

Powód S. W. był członkiem pozwanej (...) Spółdzielni (...) w R. od 2016 roku. Członkostwo powoda w spółdzielni miało wymiar pokoleniowy. Powód dołączył do grona członków po swoim ojcu i bracie. Powód ma swoje gospodarstwo rolne. Obecnie jest hodowcą około 20 krów.

W dniu 1 września 2016 roku powód będąc członkiem pozwanej spółdzielni zawarł ze Spółdzielnią umowę na zakup mleka, na podstawie której zobowiązał się produkować mleko odpowiadające wymogom jakościowym według tzw. „Specyfikacji na mleko surowe w skupie (...)” i w gospodarstwie spełniającym wymagania zawarte w „Kodeksie ogólnej higieny w gospodarstwach produkcyjnych” obowiązującym w OSM R.. Spółdzielnia zobowiązała się zaś do odbioru wyprodukowanego w gospodarstwie powoda mleka towarowego.

W umowie strony uzgodniły, że powód jako dostawca mleka będzie dostarczał do Spółdzielni całość (100%) wyprodukowanego mleka.

W drodze indywidualnych uzgodnień z R. C. powód umówił się na dostarczanie do Spółdzielni około 80 % wyprodukowanego mleka.

Na umowie przy przekreśleniu „całości” i nadpisaniu „około 80%) jest jedynie podpis powoda, brak podpisu osoby uprawnionej do reprezentowania Spółdzielni.

Aneks do umowy z dnia 12 lipca 2017 roku strony ustaliły, że określa się ilość mleka na 43 do 66 tys. litrów rocznie. Powód wywiązywał się z umowy co do ilości mleka.

Powód chciał oddawać mleko, ale Spółdzielnia nie przyjechała po mleko 1 lutego 2021 roku, ponieważ wypowiedziała powodowi umowę na dostawę mleka ze skutkiem natychmiastowym na koniec stycznia 2021 roku.

W lutym 2021 roku powód zapisał się do innej Spółdzielni mleczarskiej i oddaje 350-400 litrów mleka dziennie.

Powodowi chodzi o to, żeby zakład w N. dalej istniał, ponieważ dziadkowie, rodzice powoda i powód oddawali tam mleko. Powód ma inną pracę, ma dochody, „może się sądzić”, inni rolnicy nie mają innej pracy, muszą utrzymać swoje rodziny.

(dowód: zeznania powoda S. W. k. 189 minuty 00.59.24-00.59.4, k. 187-188 minuty 00.04.58-00;26;01, umowa na zakup mleka z dnia 1 września 2016 roku k. 58-59 oraz umowa k. 97-98, aneks do umowy z dnia 12 lipca 2017 roku k. 99, zaświadczenia o ilości dostarczanego mleka k. 100-103)

Mleko powoda nie zawsze odpowiadało wymaganym normom w zakresie czystości i zawartości tłuszczu. Mleko jest badane na mikrobiologię, bakterie i komórki somatyczne, na zawartość tłuszczu i białka. Mleko powoda nie mieściło się w normie jeśli chodzi o mikrobiologię zawartość bakterii i komórki somatyczne. Dostawca ma okres na poprawę.

(dowód: dokumentacja k. 130-146, zeznania świadka E. O. k. 192-193 minuty 00.02.18 -00.20.07)

Pozwana Spółdzielnia miała Zakład w N..

(...) Spółdzielnia (...) w R. liczyła ok. 1400 członków, Zakłady (...) w N. około 400 członków. Wybór przedstawicieli Rady Nadzorczej OSM w R. oraz przedstawicieli najwyższych organów spółdzielni następował na zebraniach grup członkowskich na 4 letnią kadencję. **Powód miał w Radzie Nadzorczej w R. trzech swoich przedstawicieli, którzy tworzyli jednocześnie Radę Oddziałową w Zakładzie w N.. Osoby te reprezentowały interesy powoda na zebraniach spółdzielni.**

Zakład w N. został oceniony przez Radę Nadzorczą jako nie mający perspektyw dalszego funkcjonowania na obecnym rynku. Pierwsza przesłanka to brak surowca na tym terenie, zakład kupował 20-25%, pozostała część była przywożona z R., albo kupowana z rynku, co w obu przypadkach było absolutnie nieuzasadnione. Gdyby nie likwidacja zakładu, obecne ceny surowca spowodowałyby stratę w Zakładzie w N. na ponad 9 mln zł. Drugą rzeczą to bardzo duże niezbędne nakłady inwestycyjne na zakład, wartość nakładów to około 10 mln zł. Utrzymywanie zakładu bez surowca było nieuzasadnione.

W rezultacie w dniu 10 stycznia 2021 roku Rada Nadzorcza (...) Spółdzielni (...) w R. podjęła uchwałę o zamknięciu Zakładu w N., która to uchwała przez żadnego członka spółdzielni nie została nigdy zaskarżona. Później 28 lutego 2021 roku Nadzwyczajne Zebranie Przedstawicieli podjęło uchwałę o sprzedaży nieruchomości po Zakładzie w N.. Zarząd Spółdzielni dostał do realizacji 2 uchwały.

Podjęto działania informacyjne wobec członków N., żeby wiedzieli jakie są wobec nich plany. Zarząd w pismach deklarował, że będzie dalej skupował mleko i przywoził do R.. Infrastrukturę skupu mimo likwidacji zakładu pozwana miała. Nie było powodu do wypowiedzania umów. Reprezentanci członków Zakładu w N. podjęli uchwałę, że wnioskuje o to, żeby zarząd skrócił termin wypowiedzenia umowy na zakup mleka, żeby członkowie mogli zdecydować, czy chcą odejść do innych podmiotów, czy zostać. Zarząd wysłał pisma, że kto będzie chciał oddawać mleko do końca roku, to będzie Spółdzielnia je skupować, a po tym terminie nie będą nakładane kary za niedotrzymanie terminu wypowiedzenia umowy. **Wszyscy dostawcy, za wyjątkiem pana W. przestali dodawać mleko.** Z powodów podjęto próby ugodowego załatwienia sporu. Ale powodowi nie chodzi o to, żeby mógł oddać mleko, tylko o to aby zakład w N. istniał. Pozwana Spółdzielnia nie jest już właścicielem nieruchomości po zakładzie produkcyjnym w N., zakład został sprzedany, dnia 14 lipca 2021 roku został podpisany akt notarialny z nowym nabywcą.

W 2016 roku nie dało się przewidzieć, że uwarunkowania ekonomiczne doprowadzą do likwidacji zakładu w N.. Spółdzielnia wielokrotnie wychodziła do członków Spółdzielni z propozycją rekompensaty. Spółdzielnia chciała doprowadzić do sprzedaży zakładu w N. w formie zorganizowanej, żeby dostawcy z okolic N. dalej dostarczali mleko. Zmieniłby się wówczas tylko właściciel. Na skutek działań delegata na Walnym Zgromadzeniu a reprezentanta powoda zainteresowany nabywca się wycofał. Ostatecznie pozwana Spółdzielnia zawarła porozumienie ze związkami zawodowymi. Pracownicy dostali odprawy 6-miesięczne, 15 grudnia 2020 roku zakład w N. został zamknięty. Spółdzielnia sprzedała część maszyn, a w 2021 roku pozostałe maszyny i nieruchomości. Gdyby zakupił to oferent w formie zorganizowanej, to cena była znacznie korzystniejsza. Zmieniłby się tylko sztyld właściciela.

Powód nie miał obowiązku przywozić mleka do Spółdzielni w R.. Został jeden powód jako chętny do oddawania mleka. Na przeszkodzie w odbiorze mleka od powoda przez Spółdzielnię było 380 km odległości. Ostatecznie pozwana Spółdzielnia stwierdziła, że nie będzie odbierać od powoda mleka, bo jest to nieekonomiczne, nieuzasadnione i szkodliwe ekonomicznie dla Spółdzielni. Powód nie chciał się porozumieć odnośnie zaprzestania oddawania mleka.

Propozycje Spółdzielni poprzedziła korespondencja z 2020 roku, Spółdzielnia proponowała korzystne rozwiązania dla członków z Zakładu w N.. Sam powód nie uczestniczył w zebraniach grup członkowskich.

W styczniu 2021 roku było odbierane mleko od powoda. To był jedyny dostawca (...) w N.. Spółdzielnia wynajęła przewoźnika i odbiorcę na miejscu, aby odbierać od powoda mleko. Mleko od powoda nie było przywożone do R., odbierał je odbiorca, z którym mieli umowę i zagospodarowywał je we własnym zakresie.

Powód nie wyraził zgody na ugodowe rozwiązanie umowy o dostawę mleka. Spółdzielnia wypowiedziała powodowi umowę o dostarczanie mleka z dniem 1 lutego 2021 roku ze skutkiem natychmiastowym.

Spółdzielnia zawarła ugody z wszystkimi pozostałymi dostawcami mleka do zakładu w N.. Złożyli wypowiedzenie, dostali zgodę na odejście z krótszym okresem wypowiedzenia -na koniec grudnia 2020 roku. Część osób oddaje mleko do M..

(dowód: zeznania pozwanej - osoby uprawnionej do reprezentowania strony pozwanej A. K. k. 189 minuty 01;00;46-01;01;10, k. 188-189 minuty 00;26;01-00;59;00, zeznania świadka E. O. k. 192-193 minuty 00.02.18-00.2000.20.07, porządek zebrania grupy członkowskiej k. 104 , regulamin zebrania grupy członkowskiej k. 105-106, protokół k. 107-108, lista obecności dostawców mleka k. 109, protokół z posiedzenia Rady Oddziałowej Zakładu Produkcji (...) w N. z dnia 2 października 2020 z załącznikami k. 110-112-114, pismo dotyczące aktualnej sytuacji Zakładu (...) w N. z dnia 26 października 2020 roku k. 115-116 z załącznikami k. 117-119, pismo OSM w R. z dnia 16 listopada 2020 wraz z załącznikami k. 120-125, pismo OSM R. z 24.11.2020 roku do członków OSP w R. k. 125-127, pismo OSM R. z 06.12.2020 roku do członków OSP w R. k.128-129)

Pismem z dnia 27 stycznia 2021 roku Spółdzielnia (...) w R. przypomniała powodowi, że pismami z 26.10.2002 roku, 16.11.2020 roku, 06.12.2020 roku poinformowała powoda, że Zakład Produkcji (...) w N. jest w likwidacji. Priorytetem ze strony Spółdzielni było zapewnienie dalszego zbioru mleka, jednak dostawcy z terenu działania Zakładu w N. podjęli decyzję o odejściu do innych podmiotów, że gospodarstwo rolne powoda jest jedynym, które wyraziło wolę dostarczania mleka do Spółdzielni. W związku z powyższym Spółdzielnia wypowiedziała powodowi w trybie paragrafu 12 pkt 2 umowę na zakup mleka na dzień 01.02.2021 roku.

Od 1 lutego 2021 roku (...) Spółdzielnia (...) zaprzestała odbioru mleka od powoda.

(dowód: wypowiedzenie i dowód nadania k. 147-148, notatka k. 160, zeznania powoda S. W. k. 187-188 minuty 00.04.58- (...)01, k. 189 minuty 00.59.24-00.59.43)

Pismem z dnia 3 marca 2021 roku pozwana Spółdzielnia zarzuciła powodowi , że ten zaprzestając w sposób trwały dostarczania surowca do Spółdzielni, naruszył § 6 pkt 1 oraz § 9 Statutu (...) Spółdzielni (...) w R. i wobec powyższego pozwana spółdzielnia uznała, że dalsze utrzymywanie statusu członka przez powoda jest sprzeczne z art. 18 § 5 ustawy Prawo Spółdzielcze i sytuacja taka uniemożliwia realizację przez powoda § 8 Statutu Spółdzielni oraz art. 18 § 2 Prawo spółdzielcze bez narażenia spółdzielni na szkodę. W związku z powyższym pozwana (...) Spółdzielnia (...) powołując się na treść § 22 pkt 1 Statutu wezwała powoda do złożenia wyjaśnień oraz poinformowała powoda o terminie posiedzenia, którego przedmiotem będzie podjęcie uchwały co do dalszego członkostwa powoda w spółdzielni .

(dowód: zeznania powoda S. W. k. 187-188 minuty 00.04.58- (...)01 i k. 189 minuty 00.59.24-00.59.43, pismo z dnia 3 marca 2021 k. 61-62)

Pismem z dnia 7 kwietnia 2021 roku powód złożył wyjaśnienia w sprawie, wskazując jego zdaniem na bezzasadność wypowiedzenia umowy na zakup mleka z powodów określonych przez pozwaną, jak również na bezzasadność podejmowania jakiegokolwiek uchwały w przedmiocie wykreślenia lub wykluczenia powoda z rejestru członków Spółdzielni.

(dowód: pismo powoda z dnia 7 kwietnia 2021 roku k. 63-71)

W dniu 16 kwietnia 2021 roku Rada Nadzorcza (...) Spółdzielni (...) w R. podjęła uchwałę nr 123/2021 o wykreśleniu członka (...) Spółdzielni (...) w R. S. W. z rejestru członków Spółdzielni, który nie wykonuje swoich obowiązków statutowych.

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

W uchwale wskazano, że uzasadnienie do uchwały zawiera załącznik nr 1.

W uzasadnieniu do uchwały podano, że § 6 Statutu Spółdzielni stanowi, że członkami Spółdzielni mogą być osoby fizyczne (...), które prowadzą chów bydła mlecznego lub produkcje ogrodniczą i produkty te sprzedają do spółdzielni.

Natomiast stosownie do treści § 9 lit. b i d Statutu Spółdzielni, członkowie Spółdzielni mają obowiązek:

b) dostarczać mleko do Spółdzielni

d) troszczyć się o dobro i rozwój Spółdzielni.

W związku rozwiązaniem z dniem 01.02.2021 roku umowy na dostawę mleka, ze skutkiem na dzień 01.02.2021 roku zaprzestał powód w sposób niezawiniony, ale trwały i całkowity- dostarczać surowiec do Spółdzielni i realizować przywołane obowiązki.

Tym samym kontynuowanie członkostwa byłoby w sprzeczności z treścią przywołanego przepisu § 6 Statutu, przy jednoczesnym braku możliwości realizacji obowiązków opisanych wyżej. Natomiast realizowanie uprawnień członkowskich określone § 8 Statutu Spółdzielni i treścią art. 18 § 2 ustawy Prawo Spółdzielcze – czynione byłoby z potencjalnym narażeniem Spółdzielni na szkodę.

W związku z powyższym Rada Nadzorcza na podstawie art. 24 § 3 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo Spółdzielcze, § 20 pkt 2 i § 22 Statutu Spółdzielni rozwiązuje z powodem stosunek członkostwa poprzez wykreślenie z rejestru członków Spółdzielni.

Uchwała z uzasadnieniem została doręczona powodowi w dniu 26 kwietnia 2021 roku.

Pozew w niniejszej sprawie został nadany 07.06.2021 roku.

(dowód: uchwała nr 123/2021 Rady Nadzorczej (...) Spółdzielni (...) w R. z dnia 16 kwietnia 2021 roku wraz z załącznikiem nr 1 (uzasadnieniem) oraz wzorem wniosku o wypłacenie udziału członkowskiego k.33-35, kopia koperty k. 36, wydruk ze strony internetowej Poczty Polskiej k. 37-39, statut k. 40-57, koperta k. 83)

Powód został wykreślony, bo było przekonanie, że nie będzie oddawał mleka, bo zakład już nie istnieje. Zgodnie z uchwałą przyczyną wykreślenia powoda z członków spółdzielni było to, że przestał dostarczać mleko.

(dowód: zeznania pozwanej - osoby uprawnionej do reprezentowania strony pozwanej A. K. k. 189 minuty 01;00;46-01;01;10 , k. 188-189 minuty 00;26;01-00;59;00, zeznania świadka E. O. k. 192-193 minuty 00.02.18 -00.2000.20.07)

Spółdzielnia doręczyła powodowi pismo z dnia 22 kwietnia 2021 roku stanowiące informację w sprawie Zakładu Produkcji (...) w N. wraz z załącznikami.

(dowód: pismo (...) Spółdzielni (...) w R. z dnia 22 kwietnia 2021 roku wraz z załącznikami k. 74-82)

Sąd ocenił i zważył co następuje:

Pozwem z dnia 11 czerwca 2021 roku pełnomocnik powoda S. W. wniósł o stwierdzenie nieważności w całości względnie uchylenie w całości uchwały Rady Nadzorczej (...) Spółdzielni (...) w R. z dnia 16 kwietnia 2021 roku nr (...), wydanej w przedmiocie wykreślenia członka (...) Spółdzielni (...) w R. S. W. (nr członka (...)) z rejestru członków tej spółdzielni.

W uzasadnieniu pozwu zawodowy pełnomocnik powoda nie wskazał na żadne okoliczności faktyczne i nie podał żadnego uzasadnienia prawnego do żądania unieważnienia uchwały Rady Nadzorczej (...) Spółdzielni (...) w R. z dnia 16 kwietnia 2021 roku nr (...), wydanej w przedmiocie wykreślenia członka (...) Spółdzielni (...) w R. S. W. (nr członka (...)) z rejestru członków tej spółdzielni.

Zgodnie z treścią art. 42 ustawy Prawo Spółdzielcze z dnia 16 września 1982 r. (Dz.U. Nr 30, poz. 210) tj. z dnia 19 marca 2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 648):

Art. 42 [Zaskarżenie uchwały]

§ 1. Uchwały walnego zgromadzenia obowiązują wszystkich członków spółdzielni oraz wszystkie jej organy.

§ 2. Uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna.

§ 3. Uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu.

§ 4. Każdy członek spółdzielni lub zarząd może wytoczyć powództwo o uchylenie uchwały. Jednakże prawo zaskarżenia uchwały w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka przysługuje wyłącznie członkowi wykluczonemu albo wykreślonemu.

§ 5. Jeżeli zarząd wytacza powództwo, spółdzielnię reprezentuje pełnomocnik ustanowiony przez radę nadzorczą, a spółdzielnię, w której nie powołuje się rady nadzorczej, pełnomocnik ustanowiony przez walne zgromadzenie. W wypadku nieustanowienia pełnomocnika sąd właściwy do rozpoznania sprawy ustanawia kuratora dla spółdzielni.

§ 6. Powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia powinno być wniesione w ciągu sześciu tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia, jeżeli zaś powództwo wnosi członek nieobecny na walnym zgromadzeniu na skutek jego wadliwego zwołania - w ciągu sześciu tygodni od dnia powzięcia wiadomości przez tego członka o uchwale, nie później jednak niż przed upływem roku od dnia odbycia walnego zgromadzenia.

§ 7. Jeżeli ustawa lub statut wymagają zawiadomienia członka o uchwale, termin sześciotygodniowy wskazany w § 6 biegnie od dnia tego zawiadomienia dokonanego w sposób wskazany w statucie.

§ 8. Sąd może nie uwzględnić upływu terminu, o którym mowa w § 6, jeżeli utrzymanie uchwały walnego zgromadzenia w mocy wywołałoby dla członka szczególnie dotkliwe skutki, a opóźnienie w zaskarżeniu tej uchwały jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami i nie jest nadmierne.

§ 9. Orzeczenie sądu ustalające nieistnienie albo nieważność uchwały walnego zgromadzenia bądź uchylające uchwałę ma moc prawną względem wszystkich członków spółdzielni oraz wszystkich jej organów.

W ocenie Sądu, na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie a zaoferowanego przez pełnomocnika powoda brak było podstaw do unieważnienia spornej uchwały na podstawie art. 42 § 2 Prawa Spółdzielczego, jako sprzecznej z ustawą.

W świetle art. 42 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo Spółdzielcze (Dz.U. z 2018 r. poz. 1285 ze zm.) sprzeczność z prawem uchwały walnego zgromadzenia (zebrania przedstawicieli) członków spółdzielni jest przesłanką do stwierdzenia jej nieważności. Taka sprzeczność ma miejsce, gdy naruszone zostaną przepisy prawa określające sposób, w jaki ma być procedowana konkretna uchwała. Istnieje ona także wtedy, gdy skutków, jakie

mają wynikać z podjęcia uchwały, nie da się pogodzić z przepisami prawa publicznego albo prawa cywilnego o charakterze *ius cogens*. Z kolei uchwała naruszająca jedynie postanowienia statutu, który może konkretyzować i w niezbędnym zakresie indywidualizować podstawy prawne działalności spółdzielni, respektując bezwzględnie obowiązujące przepisy ustawy, podlega uchyleniu (art. 42 § 3 i 4). Artykuł 41 § 2 Prawa Spółdzielczego ma charakter względnie obowiązujący, co oznacza, że naruszenie przepisów statutu dotyczących podejmowania uchwał przez walne zgromadzenie stanowi podstawę do uchylenia uchwały, a nie stwierdzenia jej nieważności, chyba że tryb podjęcia uchwały będzie naruszać statut i jednocześnie nie zostanie ona podjęta zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.

Zgodnie z art. 42 § 2 i 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1443) uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna, zaś sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo główne jako nieudowodnione i niezasadne.

Dlatego też należy przejść do analizy powództwa ewentualnego – żądania uchylenia w całości uchwały nr 123/2021 o wykreśleniu członka powoda W. z rejestru członków pozwanej Spółdzielni na podstawie art. 42 § 4 Prawa Spółdzielczego.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że powództwo zostało wytoczone z zachowaniem sześciotygodniowego terminu, bowiem zaskarżona uchwała z uzasadnieniem została doręczona powodowi w dniu 26 kwietnia 2021 roku, a pozew w niniejszej sprawie został nadany 07.06.2021 roku, a więc ostatniego dnia sześciotygodniowego terminu.

Zgodnie z art. 42 § 3 Prawa Spółdzielczego uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu. Z przywołanego przepisu wynika, że przedmiotem zaskarżenia mogą być następujące akty:

- 1) uchwały sprzeczne z postanowieniami statutu spółdzielni;
- 2) uchwały sprzeczne z dobrymi obyczajami;
- 3) uchwały godzące w interesy spółdzielni bądź
- 4) uchwały mające na celu pokrzywdzenie członka spółdzielni.

Art. 24 [Wykluczenie; wykreślenie]

§ 1. Spółdzielnia może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykluczenie albo wykreślenie członka.

§ 2. Wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić w wypadku, gdy z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami statutu spółdzielni lub dobrymi obyczajami. Statut określa przyczyny wykluczenia.

§ 3. Członek niewykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych może być wykreślony z rejestru członków spółdzielni. Statut określa przyczyny wykreślenia.

§ 4. Wykluczenia albo wykreślenia może dokonać, stosownie do postanowień statutu, rada nadzorcza albo walne zgromadzenie spółdzielni. Organ, do którego kompetencji należy podejmowanie uchwał w sprawie wykluczenia albo wykreślenia, ma obowiązek wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka spółdzielni.

§ 5. Organ, który podjął uchwałę w sprawie wykreślenia albo wykluczenia, ma obowiązek zawiadomić członka na piśmie wraz z uzasadnieniem o wykreśleniu albo wykluczeniu ze spółdzielni w terminie dwóch tygodni od dnia podjęcia uchwały. Uzasadnienie powinno w szczególności przedstawiać motywy, którymi kierował się organ spółdzielni uznając, że zachowanie członka wyczerpuje przesłanki wykluczenia albo wykreślenia określone w statucie.

Zawiadomienie zwrócone z powodu niezgłoszenia przez członka zmiany podanego przez niego adresu ma moc prawną doręczenia.

§ 6. Jeżeli organem właściwym w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka ze spółdzielni jest, zgodnie z postanowieniami statutu, rada nadzorcza, członek spółdzielni ma prawo:

- 1) odwołać się od uchwały o wykluczeniu albo wykreśleniu do walnego zgromadzenia, w terminie określonym w statucie, albo
- 2) zaskarżyć uchwałę rady nadzorczej do sądu w terminie sześciu tygodni od dnia doręczenia członkowi uchwały z uzasadnieniem; przepisy art. 42 stosuje się odpowiednio.

Na wstępie należy przeanalizować przyczynę wykreślenia powoda z członków pozwanej Spółdzielni wskazaną w zaskarżonej uchwale.

W uchwale o wykreśleniu Rada Nadzorcza powołuje się na przepis § 20 pkt 2 Statutu nie wskazując jakiego obowiązku powód nie wykonuje.

Konkretne obowiązki, z powodu których można wykreślić członka ze Spółdzielni wymienia § 20 pkt 3 Statutu.

Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały można wyczytać, iż powód nie wywiązuje się z obowiązku dostarczania mleka i dlatego został wykreślony.

Natomiast stosownie do treści § 9 lit. b i d Statutu Spółdzielni, członkowie Spółdzielni mają obowiązek:

- b) dostarczać mleko do Spółdzielni
- d) troszczyć się o dobro i rozwój Spółdzielni.

Uzasadnienie zaskarżonej uchwały brzmi: „W związku rozwiązaniem z dniem 01.02.2021 roku umowy na dostawę mleka, ze skutkiem na dzień 01.02.2021 roku zaprzestał powód w sposób niezawiniony, ale trwały i całkowicie dostarczać surowiec do Spółdzielni i realizować przywołane obowiązki.”

Z zeznań pozwanej - osoby uprawnionej do reprezentowania strony pozwanej A. K. oraz zeznań świadka E. O. wynika, że powód został wykreślony, **bo było przekonanie, że nie będzie oddawał mleka**, bo zakład już nie istnieje. **Zgodnie z uchwałą przyczyną wykreślenia powoda z członków spółdzielni było to, że przestał dostarczać mleko.**

Zgodnie z § 20 Statutu pozwanej Spółdzielni

1. Spółdzielnia może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykreślenie lub wykluczenie członka.
2. Członek nie wykonujący obowiązków statutowych może być pozbawiony członkostwa przez wykreślenie z rejestru członków Spółdzielni.
3. Wykreślenie członka może nastąpić jeżeli:
 - a) nie wywiązuje się z obowiązku wpłaty wpisowego, zadeklarowanych udziałów lub uzupełnienia udziału do wysokości określonej w Statucie,
 - b) nastąpiła utrata lub ograniczenie zdolności do czynności prawnych członka,
 - c) członek-producent nie dostarcza do Spółdzielni produktów przez okres dłuższy niż 1 (jeden) rok.

Zaskarżona uchwała została podjęta 16.04.2021 roku.

Okolicznością niesporną jest, że powód zaprzestał dostarczać mleka od 1 lutego 2021 roku, z powodu niezawinionego po stronie powoda.

A więc z całą pewnością zaskarżona uchwała jest sprzeczna z § 20 pkt 3c) Statutu pozwanej Spółdzielni i dlatego należało ją uchylić.

W styczniu 2021 roku było odbierane mleko od powoda. To był jedyny dostawca (...) w N.. Spółdzielnia wynajęła przewoźnika i odbiorcę na miejscu, aby odbierać od powoda mleko. Mleko od powoda nie było przywożone do R., odbierał je odbiorca, z którym mieli umowę i zagospodarowywał je we własnym zakresie.

Spółdzielnia zawarła ugody z wszystkimi pozostałymi dostawcami mleka do zakładu w N.. Powód nie wyraził zgody na ugodowe rozwiązanie umowy o dostawę mleka. Spółdzielnia wypowiedziała powodowi umowę o dostarczanie mleka z dniem 1 lutego 2021 roku ze skutkiem natychmiastowym. Powód nie miał obowiązku przywozić mleka do Spółdzielni w R.. Został jeden powód jako chętny do oddawania mleka. Na przeszkodzie w odbiorze mleka od powoda przez Spółdzielnię było 380 km odległości. Ostatecznie pozwana Spółdzielnia stwierdziła, że nie będzie odbierać od powoda mleka, bo jest to nieekonomiczne, nieuzasadnione i szkodliwe ekonomicznie dla Spółdzielni.

Niewątpliwie wypowiedzenie umowy na dostawę mleka przez pozwaną Spółdzielnię było uzasadnione, natomiast brak było podstaw do natychmiastowego wykreślenia powoda z członków Spółdzielni, bowiem członek może być wykreślony z powodu niedostarczania mleka zgodnie ze Statutem § 20 pkt 3 c) kiedy nie dostarcza do Spółdzielni produktów przez okres dłuższy niż 1 roku, a w analizowanej sprawie został wykreślony natychmiast. Nie ma takiej przesłanki, że trwale nie będzie dostarczał mleka, więc powołana w uzasadnieniu nie została spełniona.

Natomiast ani w uzasadnieniu do zaskarżonej uchwały ani z materiału dowodowego nie wynika, aby powód naruszał jakieś inne obowiązki uzasadniające wykreślenie powoda z członków pozwanej S..

W ocenie Sądu nie mają żadnego znaczenia dla rozpoznania sprawy okoliczności wskazane przez świadka E. O., że powód powinien zadeklarować 100% mleka wyprodukowanego w gospodarstwie do dostarczania do pozwanej spółdzielni mleczarskiej w R., że poprawił sam umowę, że będzie dostarczał 80 % mleka bez akceptacji zarządu, że mleko powoda nie mieściło się w normie jeśli chodzi o mikrobiologię, zawartość bakterii i komórki somatyczne, bowiem okoliczność, że powód rzeczywiście bez zgody zarządu poprawił sobie sam umowę „wyszło” dopiero na etapie niniejszego postępowania i ten fakt oraz fakt mleka nie spełniającego norm nie był wskazany w uzasadnieniu do uchwały jako przyczyna wykreślenia powoda z członków pozwanej Spółdzielni. W okresie obowiązywania umowy na zakup mleka tj. od 1 września 2016 roku do dnia 1 lutego 2021 roku powód S. W. wywiązywał się z zawartych w umowie warunków tj. dostarczał do Spółdzielni mleko, a Spółdzielnia nie zgłaszała w tym zakresie żadnych zastrzeżeń.

Mając powyższe ustalenia i rozważania Sąd uwzględnił powództwo ewentualne jak w punkcie 2 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy i na podstawie art. 98 KPC obciążył pozwanego kosztami procesu w całości w kwocie 577zł, na które złożyło się: opłata od pozwu – 200zł, opłata od pełnomocnictwa – 17zł, wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika będącego radcą prawnym – 360zł.

Sędzia SO Dorota Krawczyk

Z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. pozwanego.